

Raadsvoorstel

Opsteller

Peppelenbosch, Merel

Vergadering van

10 juni 2025

Kenmerk

Z/25/081521 / D/25/178253

Portefeuillehouder

Walther Kok

Portefeuille

Beheer openbare ruimte

Onderwerp

Fase 5 Brede Dijk

Inleiding

In september 2022 gaf uw raad akkoord op het definitief ontwerp voor de Reconstructie Brede Dijk (D/22/059921). In navolging op het raadsvoorstel van september 2022 (D/22/059921), is tijdens de raadsvergadering van 29 september 2022, via een amendement, het projectbudget verhoogd om de volledige reconstructie van de Brede Dijk (zowel bovengronds als ondergronds) te kunnen realiseren.

Zoals gecommuniceerd in de raadsinformatiebrief in maart 2025 (D/25/174262) is tijdens de uitvoering van fasen 1 tot en met 3 een kostenoverschrijding ontstaan. Hierdoor is het beschikbare budget voor de vervolgfases 5 en 6 ontoereikend.

In de afgelopen periode is onderzocht welke vervolgwerkzaamheden binnen het huidige budget kunnen worden uitgevoerd. Uit dit onderzoek blijkt dat een aanzienlijk deel van fase 4 binnen de financiële kaders past.

Voor het vervolg van het project zijn er verschillende scenario's te onderscheiden.

Scenario 1: Geen uitvoering fase 5 en 6

Scenario 2: Uitvoering fase 5 (en niet fase 6)

Scenario 3: Uitvoering fase 6 (en niet fase 5)

Scenario 4: Uitvoering fase 5 en 6

Scenario 5: Uitstel fasen

Vanuit het project heeft scenario 4 de voorkeur. In dit scenario wordt er zowel invulling gegeven aan de opdracht van het project Brede Dijk als aan de ambitie om de fietsveiligheid van de rotondes te vergroten. De hiervoor benodigde budgetten zijn opgenomen in de kadernota als twee aparte posten:

- Aanvraag extra budget uitvoering werkzaamheden Fase 5 € 4.393.750

- Rotondes Brede Dijk € 438.078

De raad besluit

In te stemmen met het voorgestelde scenario 4 en daarmee de budgetten voor fasen 5 en 6 op te nemen in de kadernota en beschikbaar te stellen voor de uitvoering en afronding van het project Brede Dijk.

De bevoegdheid van de raad komt voort uit de volgende wet- en/of regelgeving

De raad is bevoegd om over dit voorstel een besluit te nemen op grond van Artikel 147 tweede lid jo. Artikel 108 eerste lid Gemeentewet.

Beoogd effect

Met de goedkeuring van de budgetten voor fasen 5 en 6 in de kadernota kan de uitvoering worden voorbereid in 2025. De uitvoering zal dan in 2026 plaatsvinden.

Argumenten

Argumenten om te kiezen voor scenario 4 zijn:

1. De gemaakte kosten in de fasen 1, 2 en 3 hoger zijn uitgevallen dan vooraf begroot. Initieel was er een raming van ongeveer 6.9 miljoen euro voor deze 3 fasen tezamen. De werkelijke kosten zijn uitgekomen op iets meer dan 11 miljoen euro. Dit betekent een overschrijding van meer dan 4 miljoen euro. Deze overschrijding is te verdelen in de bouwkosten en de VAT-kosten (Voorbereiding, Administratie, Toezicht). De bouwkosten zijn (iets) meer dan 3 miljoen euro hoger dan de initiële raming. Dit is te verklaren door onder andere; prijsstijgingen (raming was van 2022 en daarna heeft geen indexering van het budget plaatsgevonden), onvoorziene omstandigheden (er zijn veel onverwachte zaken aangetroffen in de grond zoals kabels en leidingen), en een onvolledig ontwerp/ontwerpfouten. Het verschil in VAT-kosten is te verklaren door het feit dat hier in de initiële raming een te laag percentage voor is aangehouden; we tijdens het ontwerptraject extra uren moesten maken door corona en hierin ook een deel van de ontwerpkosten van de andere deelfasen is opgenomen.
2. Voor fase 4 is een tekort geprognostiseerd van ongeveer 1 miljoen. De extra kosten zitten in de bouwkosten en zijn te verklaren door het feit dat er geen rekening is gehouden met de prijsstijgingen/indexering. Daarnaast is de raming destijds gemaakt op globale aannames en is de raming nu een stuk specifieker. In de prognose van deze fase is daarbij ook rekening gehouden met de leerpunten welke we hebben opgedaan in fasen 1 t/m 3 (zoals een hogere post voor onvoorziene kabels en leidingen). Ook in deze fase is onvoldoende rekening gehouden met de VAT-kosten (60.000 euro tekort). Omdat de wens was om de werkzaamheden door te laten lopen en er door de overschrijdingen van fasen 1 t/m 3 niet meer voldoende budget was voor de gehele fase 4, is besloten om een deel van fase 4 onder te brengen in fase 5 (zie afbeelding 1). Dit maakt het mogelijk om geheel 2025 werkzaamheden uit te voeren voor fase 4. In de voorjaarsnota is een bedrag opgenomen voor het tekort dat er nog was voor fase 4 zoals opgenomen in afbeelding 1. Dit betekent dat we nu tot eind 2025 door kunnen met de werkzaamheden van fase 4.
3. Voor fase 5 is middels een verschillenanalyse, tussen de initiële raming en de huidige prognose, gebleken dat er een tekort is van ongeveer 80.000 euro voor de bouwkosten. Daarnaast is ook hier onvoldoende rekening gehouden met de VAT-kosten (60.000 euro tekort).
4. Voor fase 6 is in de nieuwe raming een tekort ontstaan. In de kadernota van 2025 (zie ook raadsnotitie 'Investeringskrediet mobiliteit Kadernota 2025 Oudewater', Z/24/070918) is geld opgenomen voor het veilig maken van de rotondes Oude Singel en Valeriusstraat voor de fiets. Hiervoor is een bedrag van 142.000 euro opgenomen. Daarnaast was er uitgegaan van een subsidie van de Provincie (188.787 euro). Waarmee de initiële raming van iets meer dan 330.000 euro gedekt zou zijn. Uit de nieuwe ramingen blijkt dat er meer dan 700.000 euro nodig is voor het veiliger maken van beide rotondes samen. Deze tekorten zijn ontstaan doordat er bij de initiële ramingen een raming is gemaakt voor de subsidie en niet een projectraming is gemaakt. Hierbij zijn inschattingfouten gemaakt in de hoeveelheden, opgenomen onderdelen en prijzen. Hierdoor waren ook de VAT-kosten veel te laag ingeschat (bijvoorbeeld geen onderzoeken of communicatie kosten opgenomen).
5. Met bovenstaande het totale tekort dat blijkt uit de verschillenanalyse (tussen huidige prognose en raadsbesluit) komt op meer dan 5 miljoen euro. In de voorjaarsnota en de kadernota zijn bedragen opgenomen om de tekorten te dekken en het project te kunnen afronden. Deze bedragen zijn niet gebaseerd op de verschillenanalyse maar op de tekorten op het verkregen budget.
6. Aanvullende werkzaamheden zijn toegevoegd aan de scope rondom de openbare verlichting. De kabel waarop de openbare verlichting in de wijk is aangesloten, is in eigendom van de gemeente en niet meer in goede staat. Daarom is besloten om in het gehele projectgebied de kabel te vervangen. In fase 3 is het leggen van de kabel meegenomen in de uitvoering. Voor fase 4 zal deze ook integraal worden meegenomen in de uitvoering. Daarom is in de voorjaarsrapportage hiervoor aanvullend budget aangevraagd. Ook voor fase 5 zal de uitvoering worden meegenomen, indien er budget beschikbaar wordt gesteld voor de uitvoering hiervan. In fase 1 en 2 zijn deze werkzaamheden niet meegenomen in de uitvoering. Dit zal dus achteraf moeten gebeuren. Hierbij wordt ernaar gestreefd om de bestaande verharding zo min mogelijk open te breken. Daarom is hiervoor aanvullend budget aangevraagd in de kadernota.
7. Met scenario 4 wordt invulling gegeven aan de opdracht van project Brede Dijk: het ophogen en kwalitatief verbeteren van de Brede Dijk en achterliggende straten. Met hierbij het vervangen van de riolering en aanleggen

van een gescheiden stelsel. Door zowel fase 5 als fase 6 uit te voeren worden de beloftes aan de omgeving waargemaakt en wordt aan contractuele verplichtingen voldaan.

8. Met scenario 4 wordt invulling gegeven aan de ambitie van het verkeersveilig maken van de rotondes aan de J. J. Vierbergenweg. Hierbij worden subsidies benut.
9. Met scenario 4 wordt voorkomen dat er extra kosten gemaakt moeten worden voor onderhoud. Het hele projectgebied is aan onderhoud toe. Dit betekent dat hiervoor kosten moeten worden gemaakt, ook als fase 5 en 6 worden uitgesteld of niet worden uitgevoerd.

Kantttekeningen

Voor het vervolg van het project zijn er verschillende scenario's te onderscheiden. Onderstaand een uiteenzetting van deze scenario's. De voor en nadelen van de verschillende scenario's zijn ook in de bijgesloten presentatie (D/25/181435) uiteengezet. In de kadernota zijn de tekorten nu opgenomen; daarmee is een voorschot genomen op scenario 4.

1. Scenario 1: Geen uitvoering fase 5 en 6

De werkzaamheden van fase 4 zijn afgerond aan het einde van 2025. Indien er geen mogelijkheid is om extra budget vrij te maken, stoppen de werkzaamheden. Dit betekent dat de straten van fase 5 niet worden opgeknapt, zie afbeelding 1 in bijlage 1. Daarnaast worden de rotondes niet veilig(er) ingericht voor fietsers. De belangrijkste gevolgen hiervan zijn; Imago verlies en dat de beloften naar de bewoners worden niet nagekomen. Hierdoor zal veel reuring ontstaan. Een aantal van de aangegane contracten moet worden ontbonden. Hier zijn kosten mee gemoeid. De verkregen subsidies moeten worden teruggegeven. Daarnaast moeten er extra kosten worden gemaakt voor het veilig houden van de wijk door onderhoud. Er zullen zichtbare hoogteverschillen zijn tussen de straten die al wel en niet zijn aangepakt.

2. Scenario 2 Uitvoering fase 5 (en niet fase 6)

Indien er wordt gekozen voor het alleen uitvoeren van fase 5, wordt er wel invulling gegeven aan op de opdracht van het project Brede Dijk. Daarbij wordt niet voldaan aan de ambitie om de fietsveiligheid van Oudewater te vergroten op de rotondes. Voordeel is dat de beloftes aan de inwoners van de Brede Dijk worden waargemaakt en er minder onderhoudskosten zijn de komende jaren. Daarnaast hoeven er geen contracten te worden ontbonden. Nadeel is wel dat de subsidies van de Provincie niet worden besteed en terug moeten worden betaald.

3. Scenario 3 Uitvoering fase 6 (en niet fase 5)

Indien er wordt gekozen voor het alleen uitvoeren van fase 6, is minder extra budget nodig. Daarnaast wordt er invulling gegeven aan de ambitie om de fietsveiligheid te vergroten. Daarbij worden de beloftes aan de bewoners niet waargemaakt wat tot reuring in de wijk kan leiden. Een aantal van de aangegane contracten zal moeten worden ontbonden, hier zijn kosten mee gemoeid. Daarnaast moeten er extra kosten worden gemaakt voor het veilig houden van de wijk door onderhoud. Er zullen zichtbare hoogteverschillen zijn tussen de straten die al wel en niet zijn aangepakt.

4. Scenario 5 Uitstel fasen

Een mogelijkheid is ook om de benodigde budgetten gespreid over de komende jaren op te nemen in de begroting. Er zal dan per jaar gekeken moeten worden welke secties uitgevoerd kunnen worden. Nadeel hiervan is dat er hogere bouwkosten mee zijn gemoeid (onder andere door de fasering en de indexering). Daarnaast zal er extra geld moeten worden uitgegeven aan onderhoud om de wijk veilig te houden. Mogelijk moeten er ook nieuwe contracten worden gesloten, omdat de huidige contracten zijn verlopen. De kosten voor de begeleiding van het project zullen oplopen omdat er niet efficiënt kan worden gewerkt. Op dit moment zijn de extra kosten voor indexering en extra begeleiding niet opgenomen in de raming. Het tekort zal dus groter worden dan nu is aangegeven.

Financiën

In de kadernota zijn de onderstaande bedragen opgenomen.

Aanvraag P&C-cyclus KN 2026 t/m 2029	Budget Aanvraag
OVL-kabel Fasen 1, 2	€ 305.250
Aanvraag extra budget uitvoering werkzaamheden Fase 5	€ 4.393.750

Fase 6 Rotondes Brede Dijk

€ 438.078

€ 5.137.078

- Het budget voor Fase 5 is verdeeld over 2026 en 2027 op basis van de kasstroom van het project
- De aanvraag voor de OVL-kabel en Fase 6 zijn opgenomen voor 2026
- De kapitaallast en kasstroom zijn afgestemd met de Business Controller
- De afschrijvingsperiode voor Fase 5 is 40 jaar. Voor Fase 6 en de OVL kabel is een afschrijving van 25 jaar opgenomen. De bedragen zijn te vinden in de kadernota.

Voor Fase 6 zijn 2 subsidies verkregen:

- Een subsidie van het Rijk: 38.140,- euro (verkeersmaatregelen rotondes Brede Dijk)
- Een subsidie van de Provincie Utrecht: 188.787,- euro (Ronde Oude Singel & Valeriusstraat)

Daarnaast is er een subsidie gekregen voor de fietsstraat Brede Dijk (Fase 3 en 5) van 233.528,- euro van de Provincie Utrecht.

Uitvoering

Na positieve besluitvorming zal dit jaar nog de voorbereiding worden afgerond. In 2026 worden de werkzaamheden uitgevoerd.

Communicatie

Met een bewonersbrief zijn de bewoners reeds op de hoogte gesteld van het feit dat er een tekort is op het project. Naar aanleiding van het besluit zal verdere communicatie naar de buurt worden opgepakt.

Samenhang met eerdere besluitvorming

In september 2022 gaf uw raad akkoord op het definitief ontwerp voor de Reconstructie Brede Dijk (D/22/059921). Op 29 juni 2023 stond het project voor het laatst op de agenda van uw raad. U besloot toen tot het behouden van de Chinese Moerascipressen aan de Prinses Beatrixstraat (D/23/109183). Op 11 maart 2025 heeft de raad een raadsinformatiebrief ontvangen (D/25/174262) over de voortgang van het project.

Bijlagen

Bijlage 1- Faseringskaart totale projectgebied Brede Dijk (D/25/181711)

Bijlage 2 – Presentatie Stand van zaken Brede Dijk (D/25/181435)

Bijlage 3 - Raadsbesluit (D/25/183128)